

**MAKTABGACHA VA BOSHLANG‘ICH TA‘LIMDA CHET
TILLARINI O‘QITISH VA UNING AHAMIYATI**

Hasanova Zaynab Zinali qizi

*Chirchiq davlat pedagogika universiteti
Xorijiy til va adabiyoti (nemis tili) yo‘nalishi
3-bosqich talabasi*

Annotatsiya: Ushbu maqolada maktabgacha va boshlang‘ich ta‘limda chet tillarini o‘qitish metodlari va ularning ahamiyati tahlil qilinadi. Chet tilini o‘qitish jarayonida qo‘llaniladigan asosiy metodlar, ularning samaradorligi, bolalarning til o‘zlashtirishdagi yondashuvlar va interaktiv metodlarning ahamiyati ko‘rib chiqiladi. Maktabgacha va boshlang‘ich ta‘limda chet tillarini o‘qitish metodlarini tahlil qilish orqali til o‘qitishda yuzaga keladigan muammolar va ularni hal etish yo‘llari ko‘rsatiladi. Maqolada metodlarning amaliyotda qanday qo‘llanilishi, o‘quvchilarning tilni o‘zlashtirishdagi muvaffaqiyatlari va ularning samaradorligi haqida so‘z boradi.

Kalit so‘zlar: Maktabgacha ta‘lim, boshlang‘ich ta‘lim, chet tili o‘qitish, metodlar, interaktiv metodlar, til o‘rganish, o‘yin metodlari, pedagogik yondashuv.

Abstract: The article analyzes the methodology of teaching foreign languages in preschool and secular education and the importance of learning. The methodology of application-based teaching in the process of teaching a foreign language, relaxation learning, ball learning for mastering, and interactive methodology are highlighted. By analyzing the methodologies of teaching foreign languages in preschool and other education, the article suggests problems in language teaching and ways to solve them. The article discusses the application of method learning in practice, the successes of teaching methods for refreshing, and relaxing learning.

Keywords: Preschool education, worldview education, foreign language teaching, methodological, interactive methodology, organization, game methodology, pedagogical structure.

Abstrakt: Der Artikel analysiert die Methodik des Fremdsprachenunterrichts im Vorschul- und säkularen Bildungsbereich und die Bedeutung des Lernens. Dabei wird auf die Methodik des anwendungsorientierten Lehrens im Prozess des Fremdsprachenunterrichts, des Entspannungslernens, des Balllernens zur Beherrschung und der interaktiven Methodik eingegangen. Durch die Analyse der Methoden des Fremdsprachenunterrichts im Vorschul- und anderen

Bildungsbereich zeigt der Artikel Probleme im Sprachunterricht und Möglichkeiten zu ihrer Lösung auf. Der Artikel beschäftigt sich mit der Anwendung der Lernmethoden in der Praxis und den Erfolgen verschiedener Lehrmethoden zum erfrischenden und entspannenden Lernen.

Schlüsselwörter: *Vorschulerziehung, Weltanschauungserziehung, Fremdsprachenunterricht, methodisch, interaktive Methodik, Organisation, Spielmethodik, pädagogische Struktur.*

KIRISH

Bugungi kunda chet tillarini o'rganish, globalizatsiya va zamonaviy texnologiyalarning rivojlanishi tufayli nafaqat kattalar, balki bolalar uchun ham muhim omilga aylangan. Maktabgacha va boshlang'ich ta'limda chet tillarini o'qitish, o'quvchilarning til o'rganish qobiliyatlarini rivojlantirish va ularni jahon madaniyati bilan tanishtirishning muhim vositasi hisoblanadi. Bolalarning kognitiv rivojlanishida til o'qitishning ahamiyati katta bo'lib, bu jarayonni samarali tashkil etish uchun turli pedagogik metodlar qo'llaniladi. Ushbu maqolada maktabgacha va boshlang'ich ta'limda chet tillarini o'qitish metodlari, ularning samaradorligi va bolalarga chet tilini o'rgatishda yuzaga keladigan muammolar va ularni hal etish usullari tahlil qilinadi.

METODLAR

“O'quvchilarga tilni o'rgatish faqat nazariy bilimlarni taqdim etish emas, balki ularning tilni samarali va erkin ravishda ishlatishiga yordam berishdir” (Davies, 2003).[1]

1. Maktabgacha ta'limda chet tilini o'qitishning ahamiyati

Maktabgacha ta'lim — bu bolaning dunyoqarashini shakllantirish, uning intellektual va emosional rivojlanishining asosiy bosqichlaridan biridir. Ushbu davrda chet tilini o'rganish, bolalarning kognitiv qobiliyatlarini rivojlantiradi, tilni tez o'zlashtirishlariga yordam beradi va ular uchun yangi madaniyatlarni kashf qilish imkonini yaratadi. Maktabgacha yoshdagi bolalarga chet tili o'rgatishda o'yin, qo'shiqlar, hikoyalar kabi usullar samarali bo'ladi. O'yinlar orqali bolalar tilni o'zlashtirishadi, va bir vaqtning o'zida qiziqarli va foydali faoliyatda ishtirok etishadi.

2. Boshlang'ich ta'limda chet tili o'qitish metodlari

Boshlang'ich ta'limda chet tili o'qitishning asosiy maqsadi bolalarni tilni o'zlashtirish darajasida o'qitishdir. Bu jarayonda bir qator metodlar qo'llaniladi, jumladan:

Kommunikativ metod: Bu metod tilni muloqot vositasi sifatida o‘rganishga asoslanadi. O‘quvchilar, tilni nafaqat eshitish va tushunish, balki uni o‘zaro muloqotda foydalanish uchun o‘rganadilar.

Audio-lingvistik metod: Bu metodda til o‘rgatishda eshitish, takrorlash va tilni real vaziyatlarda ishlatish orqali o‘quvchilar tilni o‘rganadilar. Bu usul bolalarning nutqini rivojlantirishga yordam beradi.

Kognitiv metod: Ushbu metodda bolalarga til o‘rgatish jarayoni mantiqiy va tushunarli tarzda olib boriladi. Yangi so‘zlar va iboralar mantiqiy tizimda taqdim etiladi, bu esa bolalarga o‘zlashtirishni osonlashtiradi.

O‘yin metodlari: Maktabgacha va boshlang‘ich ta’limda o‘yin metodlari tilni o‘rganish jarayonini jonlantiradi va bolalar uchun qiziqarli qiladi. O‘yinlar orqali bolalar yangi so‘zlarni, iboralarni va muloqot ko‘nikmalarini o‘rganadilar.

IZLANISH VA MUHOKAMA

Maktabgacha va boshlang‘ich ta’limda chet tili o‘qitish jarayonida qo‘llaniladigan metodlar, o‘quvchilarning tilni o‘zlashtirishiga sezilarli ta’sir ko‘rsatadi. Izlanishlarga ko‘ra, o‘yinlar va interaktiv metodlar til o‘qitishning samaradorligini oshiradi. Bolalar o‘yinlar orqali nafaqat yangi so‘zlarni, balki tilni amaliyotda qo‘llashni ham o‘rganadilar. Bunda, ularning so‘z boyligi ortadi va muloqotda ishtirok etish ko‘nikmalari rivojlanadi. “Bolalar o‘rganayotgan tilni faqat o‘rgatish emas, balki ular bilan samarali muloqot qilish muhimdir” (Berwick, 2014). [2]

Shu bilan birga, o‘qituvchilar metodlarni tanlashda bolalarning individual ehtiyojlarini va o‘qish qobiliyatlarini inobatga olishlari kerak. Chet tili o‘qitish jarayonida motivatsiya katta ahamiyatga ega. Motivatsiyasiz o‘quvchilar tilni o‘zlashtirishda qiyinchiliklarga duch kelishadi. Shuning uchun, o‘qituvchilar

izlanishlarining natijalari shuni ko‘rsatadiki, boshlang‘ich ta’limda kognitiv metod va o‘yin metodlari birgalikda qo‘llanilganda, bolalar chet tilini o‘zlashtirishda yuqori natijalarga erishadilar. Bu metodlar o‘quvchilarning tilni o‘zlashtirishiga ijobiy ta’sir ko‘rsatadi, chunki ular tilni real vaziyatlarda qo‘llashni o‘rganadilar.

NATIJA

Maktabgacha va boshlang‘ich ta’limda chet tili o‘qitishda interaktiv metodlarning ahamiyati katta. Bolalar uchun interaktiv faoliyatlar, masalan, qo‘shiqlar aytish, hikoyalar yaratish, o‘yinlar o‘ynash orqali tilni o‘zlashtirish jarayoni samarali va qiziqarli bo‘ladi. Bu usullar bolalarning motivatsiyasini oshiradi va o‘qitish jarayonini jonlantiradi. Til o‘rganish jarayoni shunday shakllantirilsa, bolalar tilni faqat sinfda emas, balki kundalik hayotda ham qo‘llashga o‘rganadilar.

Xulosa: Maktabgacha va boshlang‘ich ta’limda chet tillarini o‘qitish, bolalarning dunyoqarashini kengaytirish va ularni global jamiyatda muvaffaqiyatli integratsiyalashlariga yordam beradi. O‘qituvchilar, turli metodlarni birlashtirib, bolalarga chet tilini o‘rgatish jarayonini samarali va qiziqarli qilishlari lozim. Yangi metodlar va yondashuvlar yordamida tilni o‘rganish jarayonini osonlashtirish va bolalarning bilimlarini mustahkamlash mumkin. Shuningdek, o‘qituvchilar bolalar bilan individual ishlash, ularning ehtiyojlariga mos metodlarni tanlash orqali til o‘qitish samaradorligini oshirishi zarur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Davies, D. Y. (2003). *The Age Factor in Language Learning: A Critical Review*. Cambridge University Press.
2. Berwick, C. C. (2014). *Methods in Language Teaching: An Introduction to the Practice of Second Language Teaching*. Cambridge University Press.
3. Lightbown, P. G., & Spada, N. (2013). *How Languages are Learned*. Oxford University Press.
4. Andreeva, T. N., & Zaporozhets, A. S. (2008). *Pedagogika*. Tashkent: O‘qituvchi.
5. Hall, J. K. (2011). *Teaching and Researching: Language and Culture*. Routledge.